

La moneda de classa

Expausat de Julia Pastor, Elisà Sigaud e Melania Issartier
Aprene 1 - 2022

Plan de l'expausat

I - Presentacion generala

- A) Definicion
- B) La nostra tòca

II - La moneda segon l'ICEM

- A) La moneda interiora coma instrument educatiu
- B) La mesa en plaça

III- Un exemple de classa :

Brageirac

- A) La paga
- B) Lo mercat

IV - Questions/responsas

I - Presentacion general

Definicion

Qual e quora ? Freinet + Pedagogia Institucionala

La tòca ? Desvolopar los escambis.

Valorizar l'esfòrç e pas la resulta.

Gestionar lo grop, amb d'altres institucions claus coma lo Conselh, las Cenches o lo Plan de travalh.

Perqué ? Per sortir d'un sistèm binari ont lo regent a tot poder sus la gestion del grop, e pòt designar los "bons" e "marrits" comportaments. La moneda n'es una interfacia entre lo/la regent·a e los escolans.

+ interfàcia transparenta e participativa : los enfants coneisson las règles e las pòdon far viure.

Important ! La moneda = fa part d'un tot. Poirá pas marchar sens las autres aisinas de la classa cooperativa, e balha de sens a las autres aisinas. Una moneda sens P.I. e sens cooperacion, seriá l'equivalent del sistèm dels "bons punts" qu'es un sistèm de retribucion e pas d'escambi.

La nostra tòca

Moneda > aisina que **nos questiona e nos pivèla**

Pels enfants > l'interés de menar aquò en classe per **gerir los conflictes e valorizar los aprendissatges**

Aqueste treball > **una basa possible pels regents** que se vòlon llançar dins la moneda o qu'an besonh de noírrir lors responsas cap a de collègas o parents que s'interrogan.

II - La moneda segon l'ICEM

A) La moneda interior com a instrument educatiu

BALHAR UN PRIMIÈR SENS AL TRABALH.

FACILITAR LA MESA EN PLAÇA DE VALORS COOPERATIVAS.

LAS INTENCIÓNS EDUCATIVAS

AJUDAR LOS QUE SON EN MAI GRANDA DIFICULTAT.

PREPARAR LOS ENFANTS A L'UTILIZACION DE L'ARGENT.

Primière intencion per l'utilizacion de la moneda

UN CONSTAT

Los enfants an de mal a considerar lo trabalh a l'escola coma una activitat susceptibla de lor portar quicòm, de los far créisser e de los ajudar per lor avenir.

CAP D'INFANT TRABALHA PAS PER RES

LA MONEDA COMA

- Produc simbolizant lo fruch de sos engatjaments.
- La possibilitat de se convéncer de sas pròpias capacitats sens èsser estat obligat a ne far la prova.

Segonda intencion per l'utilizacion de la moneda

Complement d'un reglament de classa

MONEDA GANHADA =
PARTICIPAR A UN MERCAT
(vendre e crompar).

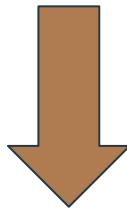

MONEDA GANHADA =
MEJAN POSSIBLE DE SANCCION AL
REGARD CAP AL REGLAMENT DE
CLASSA.

La tresena intencion per l'utilizacion de la moneda

« la paga terapeutica » R. Laffitte

OBJECTIU

Mostrar a un enfant per de positiu que malgrat sas paurs e sas reticéncias las evolucions e los aprendissatges son possibles.

La quatrena intencion per l'utilizacion de la moneda

RESPONSAS ALS QUE PONCHAN
DEL DET LAS DERIVAS
CAPITALISTAS

- RELACIONS SOCIALS MAI
DIRÈCTAS E FACILITADAS.

- PREPARAR LOS ENFANTS A
COMPRENER LA NATURA DE
L'ARGENT.

- CONSELH E LUÒC DE VIDA PER
ESCAMBIAR SUS DE SITUACIONS
QUE L'ARGENT INTERVEN.

B) La mesa en plaça

Cossí se presenta aquela moneda ?

- De bilhets de papièr o de carton de divèrsas valors.
- Una unitat de partença.
- Cada enfant a un pòrta-moneda per recaptar sa paga.
- De còps una banca e un banquièr nomenat.

Cossí los enfants s'apròprian aquela moneda?

= FÒRÇA PAUC

= MÀGER PART

Enfants e regent·a s'i reportan naturalament, al meteis gra que per las autres institucions de classa.

La moneda es un veritable trampolin als desirs d'aprene.

Qu'es-çò qu'es pagat ?

Depend de l'importància que lo/la regent·a i vòl acordar e de l'etapa de vida de la classa.

Çò que pòt èsser pagat en debuta d'annada : Los trabalhs escolars ; Los mestiers ; Los gròsses esfòrços;

Çò que pòt venir sorça de salari : Los novèls mestiers ; Las divèrsas foncions de la classa ; Las cenchas ; Los articles pel jornal escolar ; La qualitat d'un travalh d'equipa ; Los expausats

Çò qu'es pas jamai pagat : Tot travalh que demanda pas a èsser pagat ; Los dons a la classa;

Çò qu'es pagat de retorn : Las letras als correspondents ; La màger part dels trabalhs de talhièr , l'art e lo jòc : çò qu'òm fa per son plaser

Cossí son calculats los divèrses montants de salari?

PAS DE RÈGLA

- Çò qu'es pagat correspond a la pena qu'òm s'es donat per produsir.
- Lo/la regent·a fixa sos propis critèris.
- Lo/la regent·a ten compte de l'estanci de partença e de l'evolucion de cada enfant.

Cossí son pagats los enfants ?

En fin de setmana, cada enfant fa lo bilanç :

ETAPA 1

SALARIS = TRABALHS REALIZATS + EVENTUALS SALARIS ANNÈXES - MULTAS

ETAPA 2

NÒTA ÇÒ QUE DEU GANHAR (BULLETIN DE SALARI)

ETAPA 3

VERIFICACION E VALIDACION AMB LO/LA REGENT·A

ETAPA 4

PAGA AMB LO/LA RESPONSABLE·A

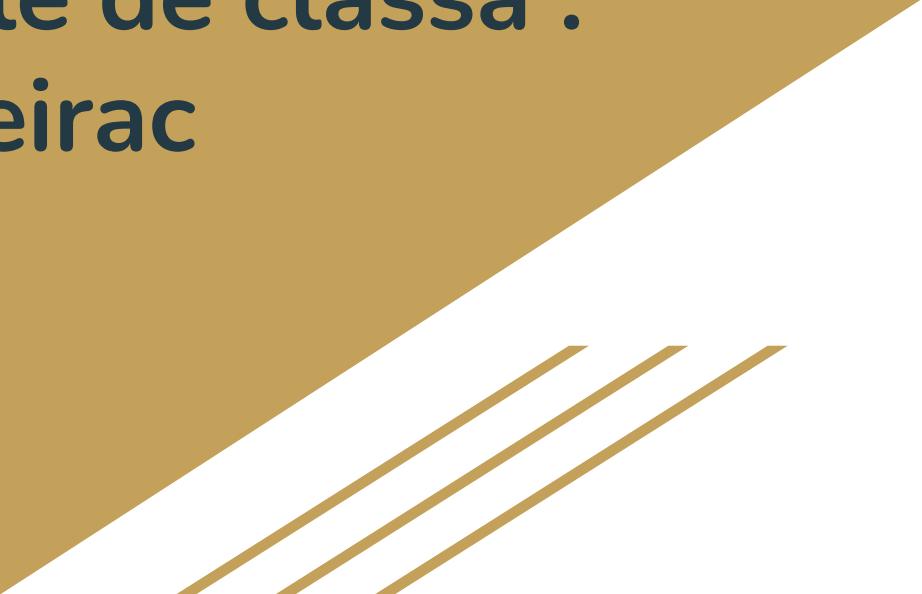
E los qu'an pas mai de moneda ?

- Ne discutir al conselh e pausar una decision.
- Propausar de trabalhs utils a tota la classa que seràn pagats.
- Pas res far.

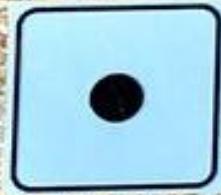

III) Un exemple de classe : Brageirac

La moneda a Brageirac

1 PAMPALHETA

2 PAMPALHETAS

3 PAMPALHETAS

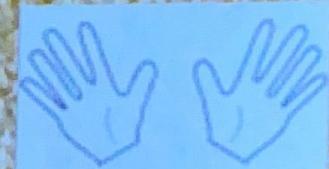
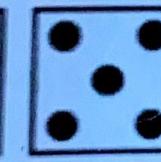
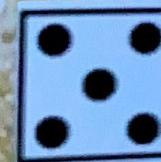

La moneda a Brageirac

5 PAMPALHETAS

10 PAMPALHETAS

La moneda a Brageirac

A- La paga

1- Perqué la moneda ?

PER LA REGENTA

- Regulacion
- Facilitar los escambios

PELS MAINATGES

- Lo mercat

Entrevista amb Clemença PINNA e Estèla CHEYROL

A- La paga

2- Quora se fa la paga ?

EN MAIRALA :

Per cada
activitat

EN ELEMENTARI :

La ficha de paga :
cada setmana

Fòto de l'afichatge en mairala

Fòto de la ficha de paga

Pichon nom :

Setmana :

	Ganhèri	Multas
DILUNS		
DIMARS		
DIJÒUS		
DIVENDRES		
Mon mestier	+ 	
TOTAL		

A- La paga

L'investment
dins lo trabalh

3- Cossí far per èsser pagat ?

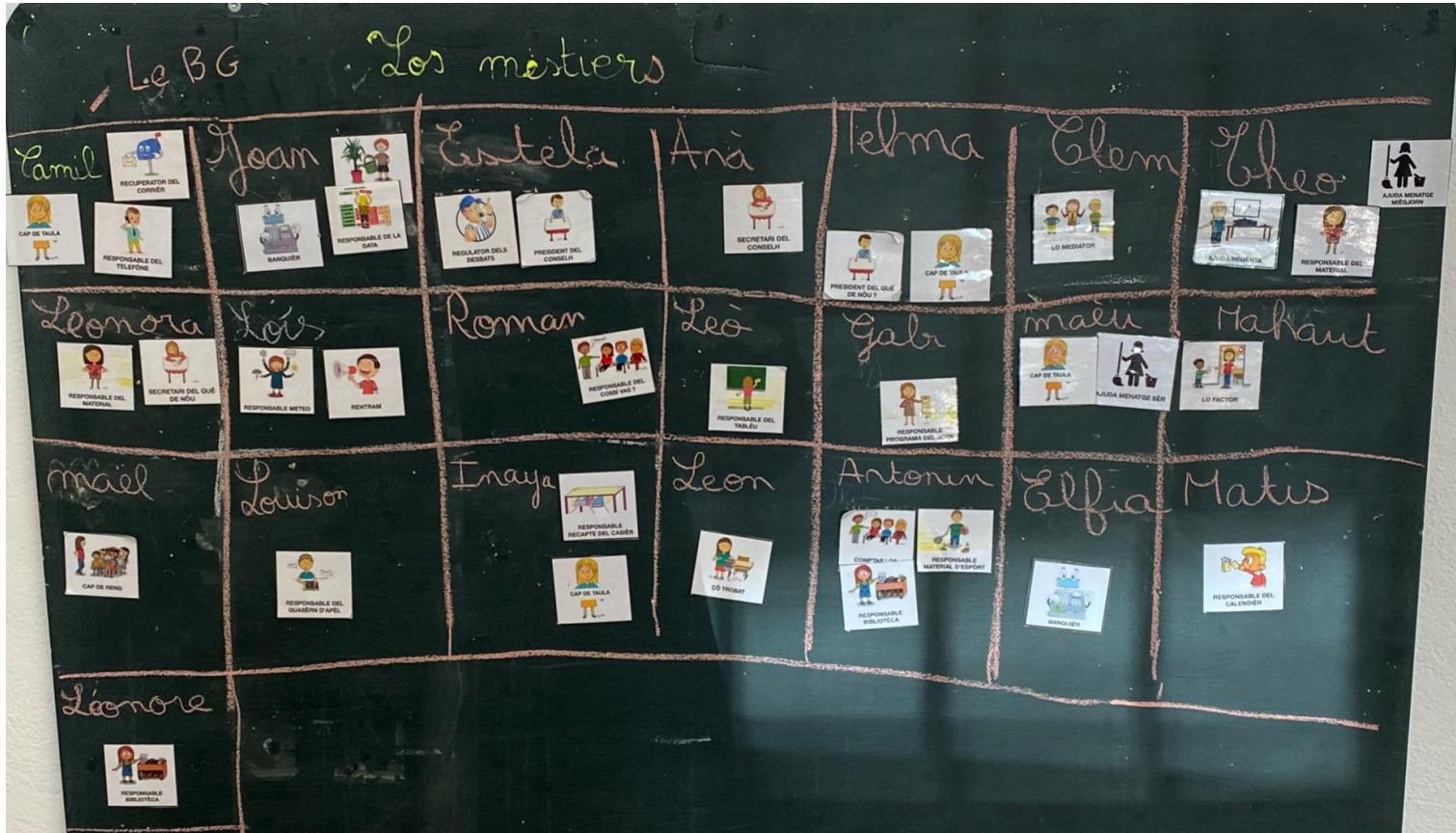
Los mestiers

Lo
comportament

Fòto de mestiers en mairala

Fòto de mestiers en elementari

A- La paga

4- La multa

LA MULTA DE LEI

LA MULTA DE
TRES TISSOSES

Fòto de l'afichatge dins cada classe per la multa :

	MULTA DE LEI	MULTA DE RÈGLA 3 CÒPS TISSÓS
ROSE CLAR RÒSE ESCUR GRIS CLAR	2 PAMPALHETAS	1 PAMPALHETA
GRIS ESCUR BLANC JAUME CLAR	3 PAMPALHETAS	2 PAMPALHETAS
JAUME ESCUR IRANGE CLAR IRANGE ESCUR VERD CLAR	4 PAMPALHETAS	3 PAMPALHETAS
VERD ESCUR BLAU (CLAR O ESCUR) MARRON (CLAU O ESCUR)	5 PAMPALHETAS	4 PAMPALHETAS

Fòto de l'afichatge de las leis

Es interdit de

dire de grossierats

abusmar lo material

bramar dans la classa

tostar los autres

córrer dans la classa

puyar suls móbles

Ensagi de pas:

- canviar de plaça
al canton.
- ésser mai de 10 dedins
a la recreacion.
- balhar mos joguets

Afi lo drech / den:

- m'assietar suls bancs al canton.
- d'esser prioritari per dintrar
dedins se i éri pas a la
recreacion precedenta.
- prestar mos joguets a totes.

ENTREVISTA AMB MELLIE BOS, “PRO” DE LA MULTA

B- Lo mercat

1- Perqué lo mercat ?

PER LA REGENTA

- Botar de sens a la moneda

PELS MAINATGES

- Per crompar de causas
- Per fer de moneda
- Es un moment plasent
- Trabalhar les matemàtiques

Entrevista amb Camille NAILLON e Mahaut FORT-LE COUILLARD a prepaus mercat

Vidèo d'un mercat d'escola

B- Lo mercat

2- Las leis del mercat

Interdit de tornar vendre al mateix mercat un objècte crompat

Interdiccion
de daissar
son taulièr

Autorizacion
dels enquests
(enchères)

Tot se pòt vendre

La reservacion es enebida

B- Lo mercat

3- Los mestiers del mercat

EN MAIRALA
la dobertura del
mercat

EN ELEMENTARI
Los banquièrs

IV) Questions / Responsas

Efectivament, fòrça monde
consideran l'argent coma sorça d'un
fum de problèmes de per lo monde...
Alara perqué l'introducir en classa,
amb un public infantil qu'a pas
consciéncia de totes los enjòcs ?

« De moneda ? Mas perqué introducir d'argent en classa ? »

moneda # argent

Es justament aquò qu'es interessant : far manipular de
moneda en classa als enfants lor permet d'experimentar
e prene consciéncia dels enjòcs dins un encastre
segurizat...

Los enfants trabalhan pas que pel plaser d'aprene
e espèran pas de recompensa : vertat ?

« Mas es pas dangierós de pagar
los enfants per que fagan lor
trabalh ? »

Lo plaser d'aprene = la nostra
tòca en tant qu'ensenhares.
Mas ven pas totjorn tot sol !
La moneda n'es un dels mejans
per motivar los dròlles a
trabalhar.

Quitament nautres
coma adultes : de còps
nos levariam pas del
lièch se sabiam pas
que lo salari tombava
a la fin del mes !

**Las derivas son
normalas, fan part del
sistèma e son sorças
d'aprendissatge**

**Legir, se
documentar**

**« En tant que regent·a, ai enveja
de la metre en plaça mas ai paur
de las derivas... »**

**Anar observar lo
funcionament
d'una classa**

**Partejar sos dobles :
als parents, entre
collègas, en formacion
(champ-PI)**

**Ensajar,
experimentar,
adaptar**

« E se los enfants acumulan de moneda ? »

Importància d'un **encastre plan pausat** tre la debuta

La moneda a un **temps** e un **espaci**. A la fin de l'annada, los comptors tòrnar a 0 : servís pas a res d'acumular de moneda !

Far soscar la classa e pausar
amassa una règla

« E un enfant que tòrna vendre un
objècte que ven de crompar al mercat ? »

Exemple : “Podèm pas crompar e
vendre lo meteis article a un
mercat, mas lo poirem vendre dins
un mercat seguent”

Las règlas pòdon cambiar d'una
classa a l'autra

Bibliografia - per anar mai luènh

Laffitte René, *Memento de pedagogia institucionala*, Matriç, 1999

Racine J., Argent e escambis a l'espital psiquiatric, Ceméa, París, Escaravat

Mauss M., «Ensag sul don», in *Sociologia e antropologia*, París, PUF, 1968

Oury J., «Los clubs terapeutics», in *Psiquiatria e psicoterapia institucionala*, París, Payot, 1976

Polack J., Sabourin D., «L'argent», in Laborde o lo drech al baujum (capítol N, p. 131),

París, Calmann-Lévy, 1976
Freud S., *Tres ensages sus la teoria de la sexualitat*. París, Gallimard, 1978,

Folio, ensages. 1994

Dolto F., *La Causa dels enfants*, París, Pòcha, Tresena partida, capítol 5

Webografia

ARRIBAUD Jaumeta, Christian, la propreté et la monnaie, monografia de 1989

<https://www.icem-freinet.fr/archives/d-neduc/d-neduc-211/19-20.pdf>

CONNAC Sylvain, “La monnaie intérieure comme instrument éducatif”, article publicat sul siti de l'ICEM 34 :

<https://www.icem34.fr/ressources/classe-cooperative/monnaie-de-classe/146-la-monnaie-interieure-comme-instrument-educatif>

DEMAUGÉ-BOST Bruce, “Retour sur investissement - Introduction de la monnaie intérieure en classe”, 2012, article publicat sus son blòg : <http://bdemauge.free.fr/monnaie/monnaie.pdf>

VINCENT Edouard, “Mise en place d'une monnaie intérieure”, 2017, article publicat sus son blòg :

<https://unprofdezecoles.com/2017/11/08/mise-en-place-dune-monnaie-interieure/>